

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์การวินิจฉัยความผิดวินัยทหาร

Approaches to Stipulating Criteria for Determining Transgression of Military Discipline

ปณต อติศักดิ์พานิชกิจ (Panote Adisakpanichkij)¹

สุพัตรา แผนวิชิต (Supatra Phanwichit)² วรณวิภา เมืองถ้ำ (Wanwipa Muangtham)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัญหาการนิยามกฎหมายยังขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยความผิดวินัยทหารกรณีมีผู้ จึงเกิดผลกระทบต่อการตีความและการบังคับใช้กฎหมายอันเป็นการกระทบสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนความเดือดร้อนในการบังคับบัญชา (2) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทั่วไป และกฎหมายมหาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร (3) ศึกษากฎหมายไทย อาทิ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร (4) ศึกษาและเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ นิวซีแลนด์ จาเมกา และประเทศแคนาดา เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร (5) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อพฤติการณ์แห่งความผิดระหว่างข้าราชการทหารกับข้าราชการอื่น กรณี เป็นผู้ มีผู้ และผู้สาว ในแต่ละปัญหา (6) เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการจำแนกความผิดวินัยทหารฐานประพฤติไม่สมควรกับฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกำหนดระดับทัณฑ์ทางวินัยและมาตรการทางปกครองต่อฐานความผิดเหล่านั้นสำหรับแต่ละกรณีให้แก่กองทัพบก งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากกฎหมาย วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย บทความ คำพิพากษาศาลฎีกา วารสาร และระเบียบภายในของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของกรณีวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากเนื้อหาที่ได้จากการวิจัยเอกสารและการทบทวนวรรณกรรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะต่อไป ผลการวิจัย พบว่า (1) กฎหมายยังขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยความผิดวินัยทหารกรณีมีผู้ จึงเกิดผลกระทบต่อการตีความและการบังคับใช้กฎหมายอันเป็นการกระทบสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนความเดือดร้อนในการบังคับบัญชา (2) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทั่วไป และกฎหมายมหาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นผู้ มีผู้ และผู้สาว ยังไม่ปรากฏชัดเจนขึ้นอยู่ก่อบุคคลผู้สอบสวนตามแต่ละกรณี (3) กฎหมายไทยความผิดทางวินัยทหารอยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาทหารที่จะลงโทษได้ แต่ในกรณี เป็นผู้ มีผู้ และผู้สาว ปรากฏเพียงมาตรการทางปกครองสำหรับความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเท่านั้น (4) กฎหมายสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐอินเดีย สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร จาเมกา และแคนาดา ปรากฏระดับทัณฑ์ทางวินัยและมาตรการทางปกครองต่อความผิดฐานอื่นอาว ประพฤติไม่เหมาะสม และประพฤติเสื่อมเสีย กฎหมายไทยยังไม่ปรากฏหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นผู้ มีผู้ และผู้สาว ที่เป็นฐานความผิดวินัยโดยเฉพาะ (5) การที่จะจำแนกว่าพฤติการณ์ใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการประเภทอื่นๆ นั้น สามารถพิจารณาจากกฎหมายในแหล่งที่มาเดียวกัน แต่สำหรับข้าราชการทหารนั้น จะต้องพิจารณาจากกฎหมายฝ่ายทหารในหลายแหล่งที่มา (6) ข้อเสนอแนะของงานคือ แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจำแนกความผิดวินัยทหารฐานประพฤติไม่สมควรกับฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง กรณี เป็นผู้ มีผู้ และผู้สาว และกำหนดระดับทัณฑ์ทางวินัยและมาตรการทางปกครองต่อฐานความผิดเหล่านั้นสำหรับแต่ละกรณี

คำสำคัญ ความผิดวินัยทหาร ความผิดฐานประพฤติไม่สมควร ความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช panote.upper@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช thailandresearch@gmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research are: (1) To study the problem of cases where the law still lacks clear rules about the criteria for determining transgression of military discipline in the case of marriage, infidelity and adultery, thereby affecting the interpretation and enforcement of the law, which affects human rights, human dignity, as well as decisive in command; (2) to study general principles, concepts, theories and public laws relating to criteria for determining transgression of military disciplines; (3) to study Thai laws, for example, Military Discipline Act, B.E. 2476 (1933), and other laws relating to criteria for determining transgression of military disciplines; (4) to study Thai laws in comparison to laws of South Africa, India, the United States of America, Myanmar, New Zealand, England, Jamaica and Canada, relating to criteria for determining transgression of military disciplines; (5) To analyze and compare the concepts on the behavior of transgression of disciplines between military officials and other civil servants in cases of marriage, infidelity and adultery, marital affairs and marital affairs in each problem; (6) to propose an approach relating to criteria for categorizing transgression of military disciplines into misbehaviors and gross misconducts, and stipulating degrees of disciplinary penalties, and administrative measures on the transgressions in each case for the Royal Thai Army. This research is a qualitative research, employing a method of documentary research, studying, researching and collecting data from laws, theses, research paper, articles, the Supreme Court decisions, journals, and internal regulations of competent agencies. In analyzing the research data, the researcher synthesizes and analyzes qualitative data from the contents obtained from document researches and literature reviews to serve as a guideline for making further recommendations. The results shows that: (1) the law still lacks clear rules about the criteria for determining transgression of military discipline in the case of marriage, infidelity and adultery, thereby affecting the interpretation and enforcement of the law, which affects human rights, human dignity, as well as decisive in command; (2) the general principles, concepts, theories and public laws relating to criteria for determining transgression of military disciplines, in a case of violation of marriage, infidelity and adultery, are not expressly present, and still depend on discretion of the investigator, as the case may be; (3) Thai laws provide that transgression of military disciplines falls under authority of the commanding officer to impose penalties, but, in a case of violation of marriage, infidelity and adultery, there are only administrative measures on transgression of gross misconducts; (4) laws of South Africa, India, the United States of America, Myanmar, New Zealand, England, Jamaica and Canada provide with disciplinary degrees and administrative measures on scandalous transgression, misbehaviors and misconducts. Thai laws lack criteria for adjudicating proceedings of military disciplines, in a case of violation of marriage, infidelity and adultery, which is a specific disciplinary transgression; (5) to classify any act as a non-serious disciplinary offense or a serious disciplinary offence in the case of other types of civil servants can be considered from the law of the same source, but in the case of military officials, there are many sources of military law to consider; (6) the author proposes a recommendation to stipulate criteria for categorizing transgression of military disciplines into misbehaviors and gross misconducts, in a case of violation of marriage, infidelity and adultery, and stipulate degrees of disciplinary penalties and administrative measures for the transgression in each case.

Keywords: Transgression of military discipline, Transgression of misbehavior, Transgression of gross misconduct

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

บทนำ

ในปัจจุบัน การเป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ในส่วนราชการทหารส่งผลกระทบต่อสังคม อาทิ ปัญหาอัตราการร้องเรียนที่เพิ่มมากขึ้นทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณด้านการดำเนินการเพื่อระงับข้อพิพาท และปัญหาการปฏิบัติในการลงโทษที่ไม่เป็นรูปแบบเดียวกันเพราะนิยามคำว่า “เป็นชู้” “มีชู้” และ “ชู้สาว” ไม่ชัดเจน นอกจากนี้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ข้าราชการทหารถูกกล่าวหาว่ามีความผิดทางวินัยทหารใน กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว แล้ว ผู้สอบสวนมักจะประสบปัญหาว่า ไม่สามารถจำแนกว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้อย่างแน่ชัด ทำให้ผู้วิจัยมุ่งที่จะนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์สำหรับวินิจฉัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ใหม่ให้กับวงการนิติศาสตร์ทางทหาร และเพื่อให้กองทัพพบมีแนวทางวินิจฉัยคดีทางวินัยทหารกรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

คำว่า “เป็นชู้” หมายถึง ชายที่ไปล่วงประเวณีด้วยเมียเขา คำว่า “มีชู้” หมายถึง หญิงยังมีสามีอยู่ไปล่วงประเวณีกับชายอื่น และคำว่า “ชู้สาว” หมายถึง รักๆ ใครๆ เชิงกามารมณ์

1. ปัญหาความเหมาะสมของการกำหนดให้ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว เป็นฐานความผิดทางวินัยที่แตกต่างจากความผิดฐานประพฤตินอสมศรและความผิดฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว นั้น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในข้าราชการอื่นๆ ส่วนใหญ่ ที่มีใช้ข้าราชการทหารมักจะกำหนดให้ข้าราชการจะต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่ว ส่วนข้าราชการทหารจะกำหนดในทำนองห้ามประพฤตินอสมศรเพราะจะเป็นความผิดทางวินัย ซึ่งคำว่า “ประพฤตินอสมศร” ก็มีความหมายที่กว้างขวาง หากเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในข้าราชการอื่นๆ ส่วนใหญ่ ที่มีใช้ข้าราชการทหารมักจะกำหนดห้ามกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ส่วนข้าราชการทหารจะกำหนดในทำนองห้ามประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งคำว่า “ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง” ก็มีความหมายที่กว้างขวางเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า สมควรศึกษาเรื่อง ความเหมาะสมของการกำหนดให้ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว เป็นฐานความผิดทางวินัยที่แตกต่างจากความผิดฐานประพฤตินอสมศรและความผิดฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งเรื่องนี้ยังไม่เคยมีการถกเถียงกันในบรรดานักนิติศาสตร์ทางทหารมาก่อน และยังไม่ได้บทสรุปที่เป็นรูปธรรมซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิเคราะห์โดยครอบคลุมในหลายมิติเพื่อนำเสนอข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่างออกไป อีกทั้งเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้นสำหรับใช้แสวงหาบทสรุปที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับความเหมาะสมของการกำหนดให้ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว เป็นฐานความผิดทางวินัยที่แตกต่างจากความผิดฐานประพฤตินอสมศรและความผิดฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างหลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาค หลักสิทธิมนุษยชน และหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กับหลักความเด็ดขาดในการบังคับบัญชาเป็นสำคัญ

2. ปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การจำแนกว่า กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยทหารอย่างร้ายแรงหรือวินัยทหารอย่างร้ายแรง

ณ ปัจจุบัน การจำแนกว่าการกระทำความผิดทางวินัยทหารใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรง อาศัยเพียงพิจารณาจากพฤติการณ์แห่งการกระทำและผลของการกระทำของทหารผู้กระทำความผิด แล้วจึงปรับข้อเท็จจริงกับแบบธรรมเนียมของทหารที่กำหนดไว้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่เท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า สมควรศึกษาเรื่อง ความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การจำแนกว่าพฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ความผิดทางวินัยทหารอย่างร้ายแรงหรือวินัยทหารอย่างร้ายแรง แม้ว่าเรื่องนี้จะได้มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในบรรดานักนิติศาสตร์ทางทหารมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้บทสรุปที่เป็นรูปธรรม ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิเคราะห์โดยครอบคลุมในหลายมิติเพื่อนำเสนอข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่างออกไป อีกทั้งเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้นสำหรับใช้แสวงหาบทสรุปที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดว่าพฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยทหารอย่างร้ายแรงหรือวินัยทหารอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างหลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาค หลักสิทธิมนุษยชน และหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กับหลักความเด็ดขาดในการบังคับบัญชาเป็นสำคัญ

3. ปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การกำหนดฐานความผิดทางวินัยทหารว่า กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยฐานประพฤติไม่สมควรหรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ณ ปัจจุบัน กองทัพบกยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์พิจารณากำหนดฐานความผิดทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ไว้ จึงทำให้กำหนดฐานความผิดในลักษณะดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนแน่นอน ซึ่งการจะกำหนดฐานความผิดแก่พฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว นั้น กองทัพบกอาจศึกษาเปรียบเทียบจากข้าราชการทหารต่างสังกัดและข้าราชการอื่นๆ ได้ แต่จำต้องตระหนักว่า การเป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ไม่เคยถูกบัญญัติให้เป็นฐานความผิดทางวินัยของข้าราชการประเภทต่างๆ มาก่อน ซึ่งอาจเป็นเพราะพฤติการณ์ดังกล่าวมีลักษณะเชิงศีลธรรมและเป็นนามธรรม รวมถึงเป็นวินัยต่อตัวข้าราชการเอง มิใช่ต่อหน้าที่ราชการแต่อย่างใด ทำให้ผู้ดำเนินการสอบสวนต้องตีความพฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ว่ามีฐานความผิดทางวินัยที่มีบริบทครอบคลุมอย่างกว้างขวาง อาทิ ความผิดฐานประพฤติไม่สมควร ความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แบบธรรมเนียมของทหารและเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารก็ยังคงเป็นหัวใจสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า สมควรศึกษาเรื่องความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การกำหนดฐานความผิดทางวินัยทหารว่าพฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยฐานประพฤติไม่สมควรหรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง แม้ว่าเรื่องนี้จะได้มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในบรรดานักนิติศาสตร์ทางทหารมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้บทสรุปที่เป็นรูปธรรม ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมุ่งดำเนินการศึกษาวิเคราะห์โดยครอบคลุมในหลายมิติเพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่างออกไป อีกทั้งเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้นสำหรับใช้แสวงหาบทสรุปที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดฐานความผิดทางวินัยทหารว่าพฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยฐานประพฤติไม่สมควรหรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างหลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาค หลักสิทธิมนุษยชน และหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กับหลักความเด็ดขาดในการบังคับบัญชาเป็นสำคัญ

4. ปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การกำหนดโทษทางวินัยทหารและมาตรการทางปกครองต่อ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ที่เป็นความผิดต่อวินัยทหารในแต่ละฐานความผิด

ณ ปัจจุบัน กองทัพบกยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดโทษทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ไว้ จึงทำให้การลงโทษทหารผู้กระทำความผิดวินัยในลักษณะดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนแน่นอน ซึ่งการจะกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดโทษทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว นั้น กองทัพบกอาจศึกษาเปรียบเทียบจากข้าราชการทหารต่างสังกัดและข้าราชการอื่นๆ ได้ แต่จำต้องตระหนักถึงแบบธรรมเนียมของทหารและเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า สมควรศึกษาเรื่องความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การกำหนดโทษทางวินัยทหารและมาตรการทางปกครองต่อพฤติการณ์ กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ที่เป็นความผิดทางวินัยทหารในแต่ละฐานความผิด แม้ว่าเรื่องนี้จะได้มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในบรรดานักนิติศาสตร์ทางทหารมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้บทสรุปที่เป็นรูปธรรม ซึ่งใน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมุ่งดำเนินการศึกษาวิเคราะห์โดยครอบคลุมในหลายมิติเพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่างออกไป อีกทั้งเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้นสำหรับใช้แสวงหาบทสรุปที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดโทษทัณฑ์ทางวินัยทหารและมาตรการทางปกครองต่อพฤติกรรม กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ที่เป็นความผิดทางวินัยทหารในแต่ละฐานความผิด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างหลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาค หลักสิทธิมนุษยชน และหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กับหลักความเด็ดขาดในการบังคับบัญชาเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหากรณีกฎหมายยังขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยความผิดวินัยทหาร กรณีมีชู้ จึงเกิดผลกระทบต่อการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายอันเป็นการกระทบสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนความเด็ดขาดในการบังคับบัญชา
2. เพื่อศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทั่วไป และกฎหมายมหาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินิจฉัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว
3. เพื่อศึกษากฎหมายไทย อาทิ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินิจฉัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ นิวซีแลนด์ จาเมกา และประเทศแคนาดา เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินิจฉัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว
5. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อพฤติกรรมแห่งความผิดระหว่างข้าราชการทหารกับข้าราชการอื่น กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ในแต่ละปัญหา
6. เพื่อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการจำแนกความผิดวินัยทหารฐานประพฤตินี้ไม่สมควรกับฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว และกำหนดระดับทัณฑ์ทางวินัยและมาตรการทางปกครองต่อฐานความผิดเหล่านั้นสำหรับแต่ละกรณีให้แก่กองทัพบก

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยทางกฎหมายโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิจัยเอกสารกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินิจฉัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัย ความเห็นของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม คำพิพากษาศาลปกครอง และกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากเนื้อหาที่ได้จากการวิจัยเอกสารและการทบทวนวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการจำแนกความผิดวินัยทหารฐานประพฤตินี้ไม่สมควรกับฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว และกำหนดระดับทัณฑ์ทางวินัยและมาตรการทางปกครองต่อฐานความผิดเหล่านั้นสำหรับแต่ละกรณีให้แก่กองทัพบก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

1. การศึกษาปัญหากรณีกฎหมายยังขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยความผิดวินัยทหาร กรณีมีชู้ จึงเกิดผลกระทบต่อการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายอันเป็นการกระทบสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนความเด็ดขาดในการบังคับบัญชา

ในปัจจุบัน การเป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ในส่วนราชการทหารส่งผลกระทบต่อสังคม อาทิ ปัญหาอัตราการร้องเรียนที่เพิ่มมากขึ้นทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณด้านการดำเนินการเพื่อระงับข้อพิพาท และปัญหาการปฏิบัติในการลงโทษที่ไม่เป็นรูปแบบเดียวกันเพราะนิยามคำว่า “เป็นชู้” “มีชู้” และ “ชู้สาว” ไม่ชัดเจน นอกจากนี้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ข้าราชการทหารถูกกล่าวหาว่ามีความผิดทางวินัยทหารใน กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว แล้ว ผู้สอบสวนมักจะประสบปัญหาว่า ไม่สามารถจำแนกว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงได้อย่างแน่ชัด

2. การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทั่วไป และกฎหมายมหาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินิจฉัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ข้าราชการไทยทุกประเภทจะมีมาตรการทางวินัยหรือข้อปฏิบัติกำหนดไว้ในกฎหมายเป็นที่แน่นอนชัดเจนว่าต้องปฏิบัติอย่างไรและมีข้อห้ามปฏิบัติอย่างไร เช่น วินัยข้าราชการพลเรือนได้มีการกำหนดข้อปฏิบัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 วินัยข้าราชการตำรวจได้กำหนดข้อปฏิบัติไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 เป็นต้น

2.2 มาตรการบังคับทางวินัยนอกจากกรณีที่มีผู้บังคับบัญชาทหารใช้อำนาจลงทัณฑ์ทางวินัยทหารในสถานใดสถานหนึ่งแก่ผู้กระทำผิดอันเป็นการดำเนินการทางวินัยโดยตรง ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 แล้ว ยังหมายความรวมถึงการบริหารราชการทหารหรือการกระทำทางปกครองในราชการทหารดังกล่าวข้างต้นด้วย

2.3 การจำแนกการกระทำความผิดทางวินัยทหารใดเป็นความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงหรือความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรง อาศัยเพียงพิจารณาจากพฤติการณ์แห่งการกระทำและผลของการกระทำของทหารผู้กระทำความผิด เชื่อว่ายังเป็นแนวทางพิจารณาที่ยังไม่ชัดเจนและไม่เพียงพอ โดยสมควรจะต้องพิจารณาถึงเจตนาของทหารผู้กระทำความผิดในทำนองเดียวกับการพิจารณาเรื่องเจตนาในความผิดทางอาญาตามมาตรา 59 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ด้วย

2.4 ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนมีกรอบแนวคิดในการจำแนกระดับความผิดทางวินัยของกรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ที่แตกต่างกัน โดยข้าราชการทหารจะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ในทางเสียหายต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนข้าราชการพลเรือนจะให้ความสำคัญกับเจตนาของผู้กระทำความผิด ซึ่งแนวคิดของฝ่ายหลังจะทำให้ง่ายต่อการพิจารณาความผิดทางวินัยของผู้กระทำความผิดมากกว่าการรับฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความแตกแยกของครอบครัว

2.5 หลักเกณฑ์พิจารณาทัณฑ์ทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ของกองบัญชาการกองทัพไทยและกองทัพอากาศ นั้น มุ่งเน้นที่ผลของการกระทำของผู้กระทำความผิด สำหรับหลักเกณฑ์พิจารณาโทษทางวินัย กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ของข้าราชการตำรวจ นั้น มุ่งเน้นที่ลักษณะของการกระทำของผู้กระทำความผิด

2.6 พฤติการณ์แห่งการกระทำจะเป็นการประพฤติน่าสมควรหรือการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง จำต้องครบองค์ประกอบทั้ง 3 ประการ (เกียรติศักดิ์ของทหาร ความรู้สึกของสังคม และเจตนาที่กระทำ) และต้องพิจารณาจากพฤติการณ์แห่งการกระทำและสภาพแวดล้อมในกรณีต่างๆ ประกอบกัน ทั้งนี้ ความผิดฐานประพฤติน่าสมควรหรือการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนี้มีหลักสำคัญอยู่ว่าต้องเป็นการกระทำไปในทางเรื่องส่วนตัวของผู้กระทำ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

3. การศึกษากฎหมายไทย อาทิ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ผลการวิจัยพบว่า

3.1 การดำเนินการทางวินัยทหารตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ไม่มีบทบัญญัติชัดเจนเกี่ยวกับการนำหลักสิทธิของคู่กรณีที่จะได้รับแจ้งกรณีที่จะกระทบสิทธิประโยชน์ของตน หลักการรับฟังผู้ที่จะถูกกระทบสิทธิ และสิทธิในการขอตรวจดูเอกสาร มาใช้ในการดำเนินการทางวินัยทหาร อันกระทบโดยตรงต่อทหารผู้ถูกลงทัณฑ์หรือผู้รับคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นปัจเจกชนที่มีสิทธิและเสรีภาพที่จะได้รับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาทางปกครองที่มีหลักประกันความเป็นธรรมในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่เท่าเทียมกับข้าราชการอื่น ๆ

3.2 ระบบการควบคุมโดยองค์กรเจ้าหน้าที่ภายในฝ่ายปกครองของทางราชการทหาร มีเพียงแก้ไขบทวนให้คำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยที่มีขอบเป็นคำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยที่ขอบด้วยกฎหมายเท่านั้น มิได้แก้ไขเพื่อบรรเทาความเสียหายของทหารผู้ตกอยู่ภายใต้ผลบังคับของคำสั่งทางปกครองในลักษณะให้ความคุ้มครองสิทธิของทหารอย่างเพียงพอแต่อย่างใด กระบวนการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินการทางวินัยภายในองค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของทหารจึงน้อยกว่าการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือน

3.3 ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงทัณฑ์ทหารผู้ใดบังคับบัญชาในแต่ละครั้งพึงต้องระมัดระวังเรื่องเงื่อนไขเวลาการลงทัณฑ์ โดยเฉพาะการที่ทหารได้ไปกระทำความผิดวินัยนอกราชอาณาจักร ซึ่งมาตรา 7 แห่งประมวลกฎหมายอาญาทหาร กำหนดให้ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาสามารถลงทัณฑ์ทางวินัยทหารได้ โดยไม่จำเป็นต้องนำคดีไปดำเนินการในศาลทหารแต่อย่างใด

3.4 กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว นั้น มีโอกาสเป็นได้ทั้งความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำความผิดและผลของการกระทำความผิดเป็นสำคัญแล้วนำมาพิจารณาประกอบกับแบบธรรมเนียมของทหารต่างๆ

3.5 การลงทัณฑ์ทางวินัยทหารตามที่ปรากฏในหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 กล่าวคือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กัก ชัง และจำขัง เป็นการลงทัณฑ์ทางวินัยทหารที่ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารที่มีพฤติการณ์แห่งการกระทำและผลของการกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มาตรการทางปกครองตามที่ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนที่กระทรวงกลาโหมกำหนดไว้ ด้วยวิธีการปลดออกจากประจำการ หรือถูกถอดจากยศทหาร เป็นการลงทัณฑ์ทางวินัยทหารที่ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารที่มีพฤติการณ์แห่งการกระทำและผลของการกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

4. การศึกษาและเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ นิวซีแลนด์ จาเมกา และประเทศแคนาดา เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สำหรับวินัยคดีทางวินัยทหาร ผลการวิจัยพบว่า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

4.1 ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบระบบการลงโทษทางวินัย

ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบระบบการลงโทษทางวินัย		
	กฎหมายต่างประเทศ	กฎหมายไทย
ประเทศ สหรัฐอเมริกา	การดำเนินการตามมาตรา 15 แห่งประมวลกฎหมายยุติธรรมทหาร มีอยู่ 2 แบบ กล่าวคือ แบบย่อ ใช้สำหรับการกระทำความผิดเพียงเล็กน้อย เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นการเหมาะสมที่จะจำกัดการลงโทษไว้ไม่เกินกว่าการให้ทำงานพิเศษและการกักตัวเป็นเวลา 14 วัน และการตักเตือนด้วยวาจา และแบบเป็นทางการ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าแบบของการลงโทษที่รุนแรงกว่าจะเหมาะสม ซึ่งอาจมีผลอย่างเต็มที่ในการลงโทษที่มุ่งหมายที่จะเป็นการแก้ไข การกักตัวให้อยู่ในเขตที่กำหนดไว้ การลดชั้น การยึดเงินเดือน การให้ปฏิบัติงานพิเศษ และการตักเตือนเป็นทางการ	การลงโทษทางวินัยทหารตามที่ปรากฏในหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 กล่าวคือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กัก ชัง และจำขัง เป็นการลงโทษทางวินัยทหารที่ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารที่มี
ประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมนี	ความผิดอาญาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในมาตรา 23 ของกฎหมายทหารลงวันที่ 19 มีนาคม 1956 อาจลงโทษทางวินัยธรรมดา ตามมาตรา 10 ของกฎหมายนี้ หรือลงโทษในทางอาชิตตามมาตรา 43 ของกฎหมายนี้แทนก็ได้ การลงโทษในทางอาชิตเป็นหน้าที่ของศาลทางวินัย	พฤติการณ์แห่งการกระทำและผลของการกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่มาตรการทางปกครองตามที่ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนที่กระทรวงกลาโหม
ประเทศ ราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์	คำนิยามแห่งความผิดวินัยทหาร คือ “การกระทำใดๆ ที่ขัดต่อคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับแห่งทหาร หรือไม่ปฏิบัติตามวินัยหรือคำสั่งทหาร และไม่มีความหมายที่มีโทษทางอาญาใดๆ บัญญัติห้ามไว้” ความผิดทางวินัยทหารจึงไม่เป็นความผิดที่ต้องได้รับการพิจารณาในศาลทหาร แต่หากอยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาทหารที่จะลงโทษได้ แต่ถ้าบุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา ซึ่งไม่ว่าเป็นความผิดต่อกฎหมายที่มีโทษอาญาทั่วไปหรือโทษอาญาทหาร จะต้องถูกพิจารณาโดยศาลทหารแล้วแต่พฤติการณ์แห่งคดี	กำหนดไว้ ด้วยวิธีการปลดออกจากประจำการ หรือถูกถอดจากยศทหาร เป็นการลงโทษทางวินัยทหารที่ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารที่มีพฤติการณ์แห่งการกระทำและผลของการกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

4.2 ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนการดำเนินการทางวินัยทหาร

ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนการดำเนินการทางวินัยทหาร		
	กฎหมายต่างประเทศ	กฎหมายไทย
ประเทศ สหรัฐอเมริกา	ประธานาธิบดีรับผิดชอบโดยทั่วไปในการกวตขันวินัยทหาร กำหนดระเบียบปฏิบัติของศาลทหาร ผู้บังคับบัญชาทหารมีบทบาทสำคัญในการกวตขันวินัยทหาร รับผิดชอบโดยตรงในการกวตขันการรักษาวินัยของทหาร อำนาจในการกวตขันการรักษาวินัยทหาร มาตราการกวตขันทางวินัยอีกมาตรการหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาสามารถนำมาใช้พิจารณาลงโทษผู้ได้บังคับบัญชา โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 15 แห่งประมวลกฎหมายว่าด้วยยุติธรรมทหาร ค.ศ. 1950 (UCMJ) ซึ่งเป็นกระบวนการพิจารณาที่รวดเร็ว ใช้หลัก “จำกัดสิทธิ”	ไม่มีบทบัญญัติขัดแย้งเกี่ยวกับการนำหลักสิทธิของคู่กรณีที่จะได้รับแจ้งกรณีที่จะกระทบสิทธิประโยชน์ของตน หลักการรับฟังผู้ที่จะถูกกระทบสิทธิ และสิทธิในการขอตรวจดูเอกสาร มาใช้กับการดำเนินการทางวินัยทหาร อันกระทบโดยตรงต่อทหารผู้ถูกลงโทษหรือผู้รับคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นปัจเจกชนที่มีสิทธิและเสรีภาพที่จะได้รับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

เนื่องจากกระทบสิทธิทหารไม่รุนแรง เพราะไม่ใช้การพิจารณาโดยศาล ไม่
ถือเป็นโทษจำคุก และไม่มีโทษปลดออกจากราชการ

การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาทาง
ปกครองที่มีหลักประกันความเป็นธรรมใน
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง
ปกครอง พ.ศ. 2539 ที่เท่าเทียมกับ
ข้าราชการอื่น ๆ

4.3 ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ

ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ		
	กฎหมายต่างประเทศ	กฎหมายไทย
ประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมนี	หลักเกณฑ์ของการป้องกันศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มาตรา 1 ได้วางหลักไว้ ว่า “ศักดิ์ศรีของมนุษย์จะล่วงละเมิดมิได้” องค์การของรัฐทุกองค์กรมีหน้าที่ จะต้องเคารพและพิทักษ์ไว้” สิทธิเบื้องต้นที่จะผูกพันฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่าย บริหาร และฝ่ายตุลาการว่าเป็นกฎหมายที่มีอำนาจบังคับใช้โดยตรึงระบุไว้ ในมาตรา 2 – 19 ทั้งนี้ โทษประหารชีวิตในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีถูกยกเลิกไปแล้ว ด้วยรัฐธรรมนูญที่รองรับเรื่องศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ในมาตรา 1	
ประเทศ สาธารณรัฐ ฝรั่งเศส	สมัชชาแห่งชาติของสาธารณรัฐฝรั่งเศสประกาศใช้ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของ มนุษย์และของพลเมือง หากพิจารณาเฉพาะส่วนที่สำคัญต่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้แก่ มาตรา 6 11 12 และมาตรา 17 คำประกาศ ของรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฝรั่งเศส ทำให้ความสำคัญของปัจเจกชนและ สิทธิทั้งหลายของความเป็นมนุษย์เกิดความชัดเจนถึงการยอมรับสิทธิและ เสรีภาพในทรัพย์สิน ความปลอดภัยและการต่อต้านการกดขี่อันเน้นย้ำว่า “มนุษย์ทุกคนเกิดมาโดยมีความเป็นอิสระและสิทธิเท่าเทียมกัน” และ “วัตถุประสงค์ของสมาคมทางการเมืองทุกแห่ง ก็คือการรักษาไว้ซึ่งสิทธิ ธรรมชาติและโอนกันมิได้ของมนุษย์” แสดงให้เห็นชัดเจนว่าคุณค่าใน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสและได้รับการรองรับใน รัฐธรรมนูญฉบับต่างๆ ของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ทั้งนี้ ประเทศสาธารณรัฐ ฝรั่งเศสได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว โดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2524	ระบบการควบคุมโดยองค์กรเจ้าหน้าที่ ภายในฝ่ายปกครองของทางราชการทหาร มีเพียงแก้ไขบททวนให้คำสั่งลงทัณฑ์ทาง วินัยที่มีขอบเป็นคำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยที่ ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น มิได้แก้ไขเพื่อ บรรเทาความเสียหายของทหารผู้ตกอยู่ ภายใต้ผลบังคับของคำสั่งทางปกครองใน ลักษณะให้ความคุ้มครองสิทธิของทหาร อย่างเพียงพอแต่อย่างใด กระบวนการ เยียวยาความเดือดร้อนเสียหายจากการ ดำเนินการทางวินัยภายในองค์กรเจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครองของทหารจึงน้อยกว่าการ ดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือน
ประเทศ สหรัฐอเมริกา	The Declaration of Independence เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2319 ใจความรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ สหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1787 ตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 10 ที่เพิ่มเติมเข้าไปใน รัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1789 แต่ได้รับการให้สัตยาบันในปี พ.ศ. 2334 ซึ่งบท แก้ไขเพิ่มเติมเหล่านี้ได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนอย่างชัดเจนและ กว้างขวาง โดยมีกจะเรียกบทแก้ไขทั้ง 10 บทนี้ว่า “American Bill of	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

Rights” บทแก้ไขที่ 14 (ค.ศ. 1869) ที่ห้ามมลรัฐต่างๆ ออกกฎหมายพรากชีวิต เสรีภาพ หรือทรัพย์สินของบุคคลโดยปราศจาก “Due Process of Law” และการประกันความคุ้มครองโดยเสมอภาคของกฎหมายตลอดจนบทแก้ไขอื่นๆ อาทิ บทที่ 15 (ค.ศ. 1951) ที่ห้ามเป็นประธานาธิบดีเกินกว่าสองสมัย การแก้ไขรัฐธรรมนูญรับรองให้แก่ทาส เมื่อปี พ.ศ. 2411 ได้แก้ไขรัฐธรรมนูญรับรองให้พวกทาสมีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา และได้สิทธิต่างๆ ในฐานะเช่นนั้นด้วย และย้ำว่าสิทธิของพลเมืองแห่งสหรัฐในอันที่จะออกเสียงเลือกตั้ง จะถูกปฏิเสธหรือตัดทอนโดยมลรัฐใดๆ โดยคำนึงถึงเชื้อชาติ ผิว หรือการเป็นทาสมาก่อนไม่ได้ ทั้งนี้ 27 มลรัฐ จาก 50 มลรัฐ ทั่วประเทศที่ใช้โทษประหารชีวิต แม้หลายมลรัฐจะใช้นาตรการพักโทษประหารชีวิตก็ตาม

4.4 ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบความผิดเกี่ยวกับความประพฤติที่ไม่เหมาะสมในกฎหมายทหาร

ตารางแสดงการศึกษาและเปรียบเทียบความผิดเกี่ยวกับความประพฤติที่ไม่เหมาะสมในกฎหมายทหาร		
	กฎหมายต่างประเทศ	กฎหมายไทย
ประเทศ		
สาธารณรัฐแอฟริกาใต้		
สาธารณรัฐอินเดีย	กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัวของทหารไว้อย่างกว้าง ได้แก่ ฐานความผิดฐานอื้อฉาว ฐานความผิดฐานประพฤติไม่เหมาะสม และฐานความผิดฐานประพฤติเสื่อมเสีย เท่านั้น โดยมีได้กำหนดเจาะจงให้พฤติกรรมลักษณะใด	กฎหมายว่าด้วยวินัยทหารของราชอาณาจักรไทยก็มีปรากฏฐานความผิดเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัวของทหารอยู่ด้วย
สหรัฐอเมริกา	ประพฤติเสื่อมเสีย เท่านั้น โดยมีได้กำหนดเจาะจงให้พฤติกรรมลักษณะใด	กรณี เป็นชาย มีคู่ และคู่สาว นั้น มีโอกาส
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	อย่างใด กล่าวคือ ฐานความผิดฐานอื้อฉาว (มีโทษ ให้ออก ให้ออกโดยมีหรือไม่มี	เป็นได้ทั้งความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยขึ้นอยู่กับ
นิวซีแลนด์	ความเสื่อมเสีย ไล่ออก จำคุกไม่เกิน 10 ปี) ฐานความผิดฐานประพฤติไม่เหมาะสม ไม่สมควร (มีโทษ จำคุกไม่เกิน 2 ปี จำคุกไม่เกิน 10 ปี ถูกลงโทษ	ความร้ายแรงของการกระทำความผิดและผลของการกระทำความผิดเป็นสำคัญแล้ว
สหราชอาณาจักร	ตามที่ศาลทหารอาจสั่งได้) และฐานความผิดฐานประพฤติเสื่อมเสีย (มีโทษ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือน้อยกว่า จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือน้อยกว่า)	นำมาพิจารณาประกอบกับแบบธรรมเนียมของทหารต่าง ๆ
จาเมกา		
และประเทศแคนาดา		

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่มีต่อพฤติกรรมแห่งความผิดระหว่างข้าราชการทหารกับข้าราชการอื่น กรณีเป็นชาย มีคู่ และคู่สาว ในแต่ละปัญหา

ข้าราชการประเภทต่างๆ นอกเหนือจากข้าราชการทหาร นั้น หากมีการกระทำความผิดทางวินัย อันมีพฤติกรรมแห่งกรณี เป็นชาย มีคู่ และคู่สาว ผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษทางวินัย โดยการที่จะจำแนกว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

วินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น สามารถพิจารณาจากแหล่งที่มา ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และกฎ ฉบับเดียวกันตามที่ข้าราชการประเภทรุ่นๆ ตกอยู่ภายใต้อำนาจบังคับ สำหรับข้าราชการทหารนั้น การจะจำแนกว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น จะต้องพิจารณาจากกฎหมายฝ่าย ทหารในหลายแหล่งที่มา อาทิ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 มติสภากลาโหมในการประชุมครั้งที่ 3/07 เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2507

อภิปรายผลการวิจัย

1. การกำหนดให้กรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว เป็นฐานความผิดทางวินัยที่แตกต่างหากจากความผิดฐานประพฤติไม่ สมควรและความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนั้น จะเป็นการไม่เหมาะสม
2. ความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การจำแนกว่ากรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยทหาร อย่างไม่ร้ายแรงหรือวินัยทหารอย่างร้ายแรงนั้น สามารถแก้ไขได้ด้วยการกำหนดแนวทางการจำแนก
3. ความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การกำหนดฐานความผิดทางวินัยทหารว่ากรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็น ความผิดทางวินัยฐานประพฤติไม่สมควรหรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนั้น สามารถแก้ไขได้ด้วยการกำหนดแนวทางการ จำแนก
4. ความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์การกำหนดโทษทางวินัยทหารและมาตรการทางปกครองต่อกรณี เป็นชู้ มีชู้ และ ชู้สาว ที่เป็นความผิดต่อวินัยทหารในแต่ละฐานความผิดนั้น สามารถแก้ไขได้ด้วยการกำหนดแนวทางการกำหนดโทษทางวินัย ทหารและมาตรการทางปกครองในแต่ละฐานความผิด

ข้อเสนอแนะ

1. ในกรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ไม่ควรเป็นฐานความผิดทางวินัยอันแตกต่างหากจากความผิดฐานประพฤติไม่สมควร และความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง แต่ควรกำหนดว่าองค์ประกอบของกรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว นั้น มีเงื่อนไขอย่างไร จึงจะเป็นความผิดฐานประพฤติไม่สมควรหรือความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตลอดจนควรมีแนวทางในการลงโทษทัณฑ์ ทางวินัยทหารและมาตรการทางปกครอง ทั้งนี้ กองทัพบกควรมีการตราระเบียบหรือออกคำสั่งเกี่ยวกับแนวทางในการลงโทษทัณฑ์ และการปฏิบัติ กรณีข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบกกระทำผิดวินัยทหารในกรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว
2. กองทัพบกควรกำหนดแนวทางการจำแนกว่ากรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ ร้ายแรงหรือวินัยอย่างร้ายแรง
3. กองทัพบกควรกำหนดแนวทางการจำแนกว่ากรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ลักษณะใดเป็นความผิดทางวินัยทหาร ฐานประพฤติไม่สมควรหรือฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
4. กองทัพบกควรกำหนดแนวทางการกำหนดโทษทางวินัยทหารและมาตรการทางปกครองต่อกรณี เป็นชู้ มีชู้ และชู้สาว ที่ เป็นความผิดทางวินัยทหารในแต่ละฐานความผิด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กมลชัย รัตนสากววงศ์. (2559). พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539. ใน *เอกสารประกอบการอบรมโครงการอบรมประกาศนียบัตรกฎหมายปกครอง* (หน้า 14-15). กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- ธานินทร์ ทนทุสสวัสดิ์. (ม.ป.ป.). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวินัยทหาร ม.ป.ท. ม.ป.พ.
- บรรเจิด สิงคนดี. (2555). หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บรรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2543). คู่มือการศึกษาวิชากฎหมายปกครอง สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา. กรุงเทพฯ: วิรัชการพิมพ์.
- ประเวศ บุษยะมา. (2544). อำนาจผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยทหาร. ใน *เอกสารประกอบคำบรรยาย หลักสูตรนายทหารสัญญาบัตรชั้นสูง* (หน้า 3). นนทบุรี: โรงเรียนเหล่าทหารพระธรรมนูญ กรมพระธรรมนูญ.
- พัลลภ โชติเลขา, พลโท. (2521). กระบวนการยุติธรรมทหารของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์. *วารสารพระธรรมนูญ*, 13, ? (กันยายน), 51
- The Federal Republic of Germany. (1986). Fact About Germany. Zlexilon Institute: Bertelsmann, 45-63.